

अरिष्टक

अरिष्टकस्त्रिदोषघ्नो ग्रहजिद् गर्भनाशनः ॥ (Mdn)

Aristaka alleviates tridosha and graha, is garbha nasana.

अरिष्टकः कटुः पाके तीक्ष्णोष्णो लेखनो गुरुः ।
दोषत्रयहरो गर्भपातनो ग्रहशान्तिकृत् ॥
तज्जलं वामकं पानान्नस्याच्छीर्षरुजापहम् ।
अर्धशीर्षव्यथां हन्ति वमनाद्विषनाशनम् ॥
रीठाकरंजस्तिक्तोष्णः कटु स्निग्धश्च वातजित् ।
कफघ्नः कुष्ठकण्डूतिविषविस्फोटनाशनः ॥ (Rjn)

Aristaka is katu in paka, tiksna, guru in guna, usna, lekha, alleviates tridosha, pacifies graha and acts as garbha patana.

Its jala is vamaka on pana (drink) and by doing nasya it is sirsa rujapaha, cures ardha sirsa vyatha, vama nasana. It is ranjaka, tikta, katu in rasa, usna in veerya, snigdha in guna, alleviates vata and kapha, cures kandu, kustha, ati visha and visphota.